Cum recrutează Kremlinul mercenari din toată lumea pe Facebook?

Autor:
Andrei Rusu

Disclaimer

Analiza a fost realizată cu sprijinul financiar din partea Fundației Naționale pentru Democrație (NED). Conținutul acestui material este responsabilitatea exclusivă a Comunității WatchDog.MD și nu poate fi în niciun caz considerat că reflectă opiniile Fundației Naționale pentru Democrație (NED).

Rezumat

În Rusia META a fost declarată organizație extremistă, iar rețele care îi aparțin sunt blocate din 2022. Sancțiunile nu au oprit însă Kremlinul să inunde platformele META cu manipulare și dezinformare, inclusiv promovată prin reclame plătite către compania americană. Mai nou, armata rusă folosește reclame plătite pe Facebook și Instagram pentru a recruta din toată lumea mercenari în agresiunea contra Ucrainei. Detaliile acestor operațiuni care arată atât tacticile rusești precum și breșele din sistemul de prevenție al META le-am documentat în investigația de mai jos.

Potrivit Institutului pentru Studiul Războiului (ISW), pierderile Rusiei depășesc recrutarea cu mii de oameni pe lună, iar Kremlinul evită o nouă mobilizare deschisă din cauza costului ei politic. Una dintre soluții este recrutarea în afara granițelor. Direcția Generală de Informații a Ministerului Apărării din Ucraina (DGI), a declarat că începând cu anul 2022, aproape 29.000 de străini au semnat contracte cu armata rusă, iar pentru 2026 Moscova și-a propus să mai racoleze cel puțin 18.500 de mercenari. Instituția susține că după ce 39 de state au obținut suspendarea racolării cetățenilor lor, structurile ruse s-au reorientat spre America de Sud, Asia Centrală și Africa.

În septembrie 2026, trei pagini de Facebook fără nicio legătură aparentă cu domeniul militar au difuzat în Republica Moldova un afiș în limba română: „*Serviciu pe bază de contract — serviciu pentru bărbați adevărați*”. Afișul promitea 482.000 de lei, un salariu lunar de până la 47.489 de lei și cetățenie rusă. În spatele lui se afla o ofertă de înrolare în armata rusă. Pornind de la acest caz, Comunitatea „*WatchDog.MD*” a analizat cum folosește Rusia reclamele de pe Facebook și Instagram pentru a racola străini, inclusiv moldoveni, pentru războiul împotriva Ucrainei.

Monitorizarea a acoperit perioada 29 iunie – 29 septembrie 2026 și s-a bazat pe arhiva publică META Ad Library. Au fost identificate patru reclame pentru Moldova, publicate de trei pagini, și 86 de reclame îndreptate spre alte țări. Pentru a vedea ce se întâmplă după click, au fost analizate site-urile la care trimit reclamele, formularele de înscriere și conturile de Telegram ale recrutorilor, inclusiv datele de înregistrare ale domeniilor și locul în care se află serverele.

Studiul arată că reclama este doar primul pas al racolării. Traseul are patru etape: reclama promite bani, cetățenie sau un loc de muncă (sau toate împreună); candidatul ajunge pe un site, pe un formular pe Facebook sau direct pe Telegram ori WhatsApp; recrutorul discută condițiile și plecarea; contractul se semnează abia în Rusia.

Ținem să precizăm că, aceste reclame rulează fără disclaimer, iar asta complică colectarea informațiilor publice despre cine a plătit reclamele și câți bani s-au alocat pentru ele. Constatăm că META ar trebui să-și revadă politicile pentru reclame, indiferent că e una politică sau comercială, pentru ca societatea civilă și autoritățile statelor să poată combate astfel de acțiuni de recrutare.

Paginile uzbece „*Kasb o’rganing*” arată cum funcționează mecanismul. Reclama oferă muncă la asamblarea dronelor și circa 50 000 de dolari, fără să pomenească armata. Site-urile promit

„*recrutare oficială în forțele de drone ale Rusiei*”, dar susține că „*participarea la lupte este exclusă*”. Datele colectate de aceste site-uri ajung pe un server localizat în Düsseldorf, Germania. Faptul că pentru astfel de acțiuni este utilizată infrastructura unui stat membru UE, care este vizat tot mai des de atacurile hibride ale Federației Ruse, indică o breșă de securitate serioasă. În acest caz, Germania, dar și alte state UE împreună cu companiile digitale ar trebui să lanseze o serie de investigații despre cum Rusia utilizează serverele occidentale pentru acțiuni de recrutare a mercenarilor, dar și alte acțiuni hibride.

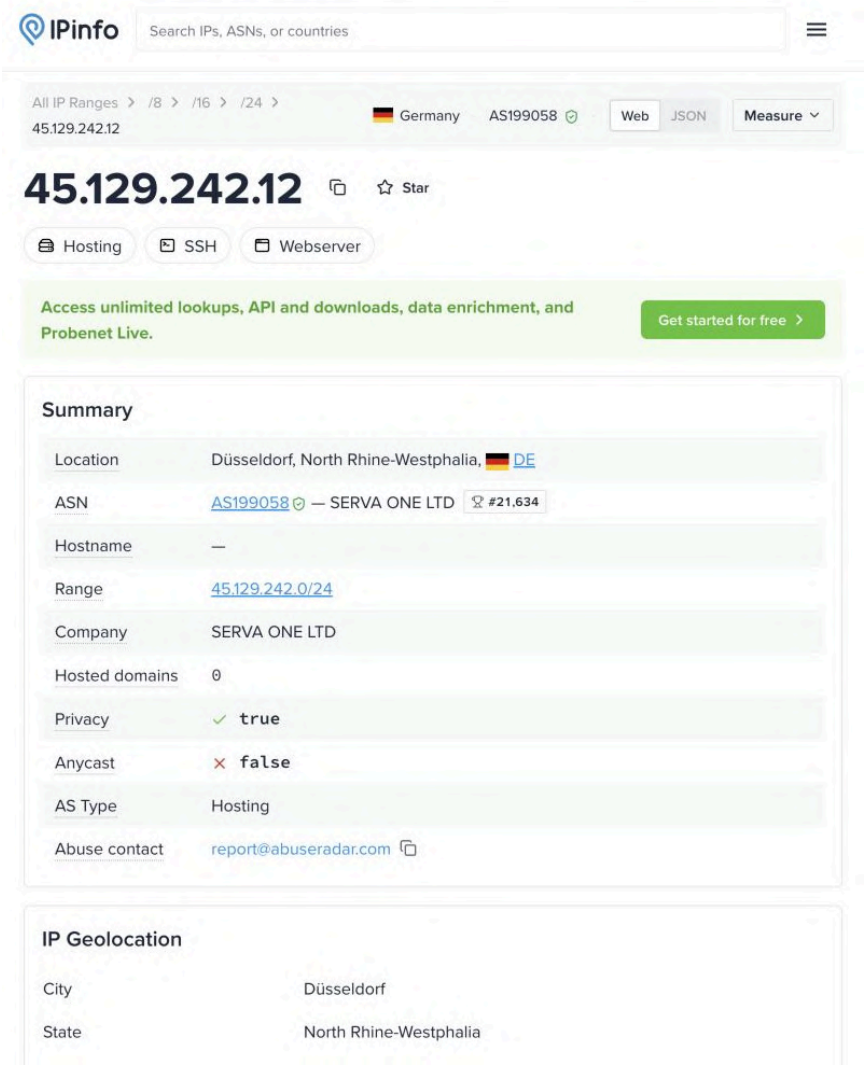

Figura 1. Datele publice ale serviciului ipinfo.io despre adresa IP 45.129.242.12, la care formularele de pe site-urile „UAV Forces” trimit datele candidaților. Adresa este localizată în Düsseldorf, Germania, și aparține companiei de găzduire SERVA ONE LTD.

Anterior, publicația Verstka, citată de Diez.md, scria că, în 2024, reclamele de recrutare coordonate de Ministerul rus al Dezvoltării Digitale au acumulat peste 1 miliard de afișări doar pe platforma Yandex. O parte dintre aceste campanii au fost direcționate și în țări precum Uzbekistan, Kârgâzstan, Kazahstan, Belarus și Azerbaijan.

Republica Moldova a fost vizată în două valuri de recrutare. În ianuarie 2026, Diez.md a expus două pagini în limba rusă care căutau luptători pentru trupele de asalt. Recrutorul promitea aproape 500.000 de lei la semnare și descria două-trei săptămâni de instruire, urmate de trimiterea pe frontul din Ucraina pentru „*înlocuirea pierderilor*” și remunerare lunară de 65 de mii de lei. Pe afișe suma era diferită, unul dintre ele promitea 64 de mii de dolari.

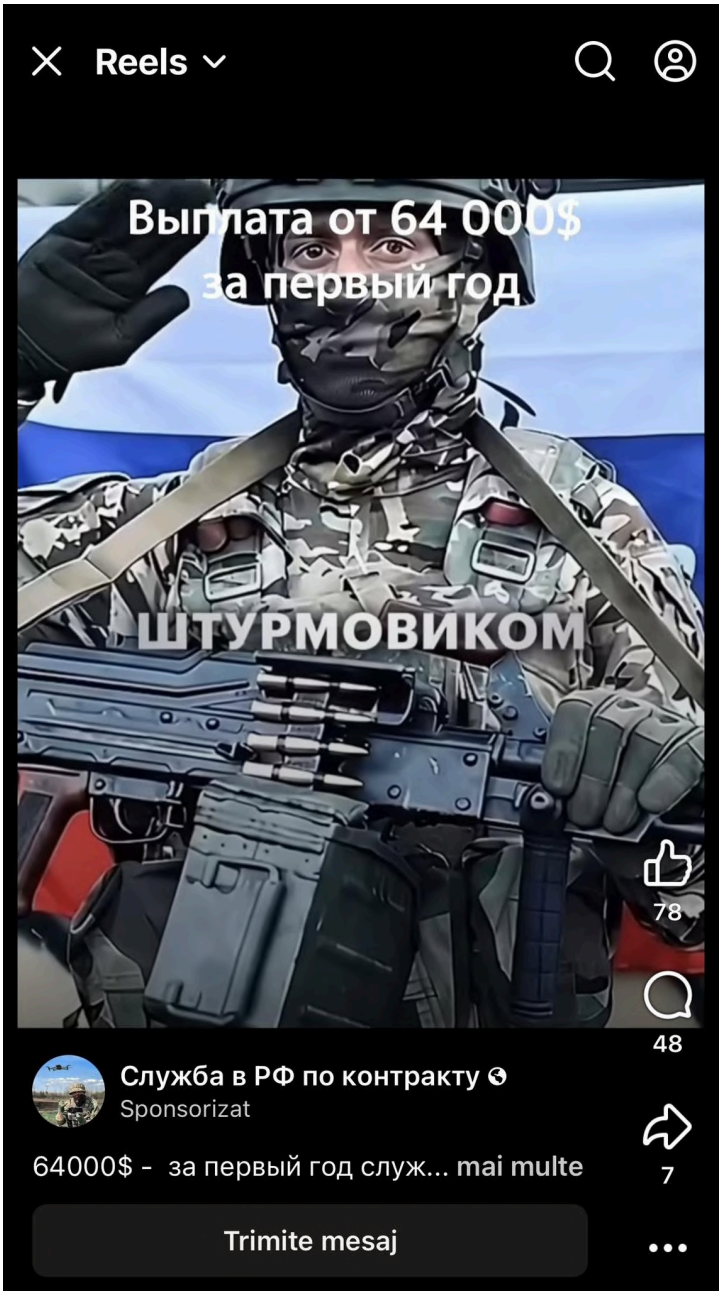

Figura 2. Pagina „Служба в РФ по контракту” promovează un reels în care promite 64.000 de dolari pentru înrolarea în trupele ruse de asalt. Sursă: Maxim Pistrui.

În septembrie, oferta a revenit în limba română, pe pagini cu nume neutre. Suma de 482.000 de lei, prezentată pe afiș drept „*plată anuală*”, devenea pe site plată „*pentru semnarea contractului*” și echivala cu salariul mediu din Moldova pe aproape doi ani și jumătate. La data publicării studiului, cele trei pagini din septembrie dispăruseră, iar reclamele lor nu mai apar în Ad Library.

Figura 3. Contul anonim Elena Vargas promovează un afiș în limba română cu serviciu pe bază de contract în armata rusă.

Principala constatare a studiului este că racolarea prin reclamele META nu este o sumă de cazuri izolate, ci o operațiune organizată, iar Republica Moldova este una dintre țintele ei explicite. Rețeaua folosește aceleași tehnici în toate țările: pagini cu nume neutre, create uneori în aceeași zi cu reclama, pagini din serii folosite pentru reclame de cazinouri și domenii-paravan. Aceasta demonstrează că anume operarea de reclame este subcontractată către companii sau grupuri neformale din industrie, care fac bani din comenzi comerciale, inclusiv scamuri. Geografia campaniilor corespunde regiunilor spre care, potrivit DGI al Ucrainei, s-a reorientat recrutarea rusă. META reacționează lent: reclamele din ianuarie rulau de peste trei zile când au fost descoperite, iar o pagină pentru America Latină a publicat reclame de racolare timp de peste două luni fără să fie blocată.

Pentru Moldova, riscul constă inclusiv în colectarea datelor prin formulare, de la pașaport la statutul HIV, care ajung la operatori anonimi și pot fi folosite ulterior pentru presiuni sau pentru

alte forme de racolare, furt de identitate etc, inclusiv pentru diversiuni în interesul Federației Ruse dincolo de frontierele Republicii Moldova.

În anul 2025, autoritățile de la Chișinău au identificat mai mulți moldoveni implicați în activități de mercenariat în Ucraina și alte state, unii din ei fiind afiliați cu gruparea „*Wagner*”.

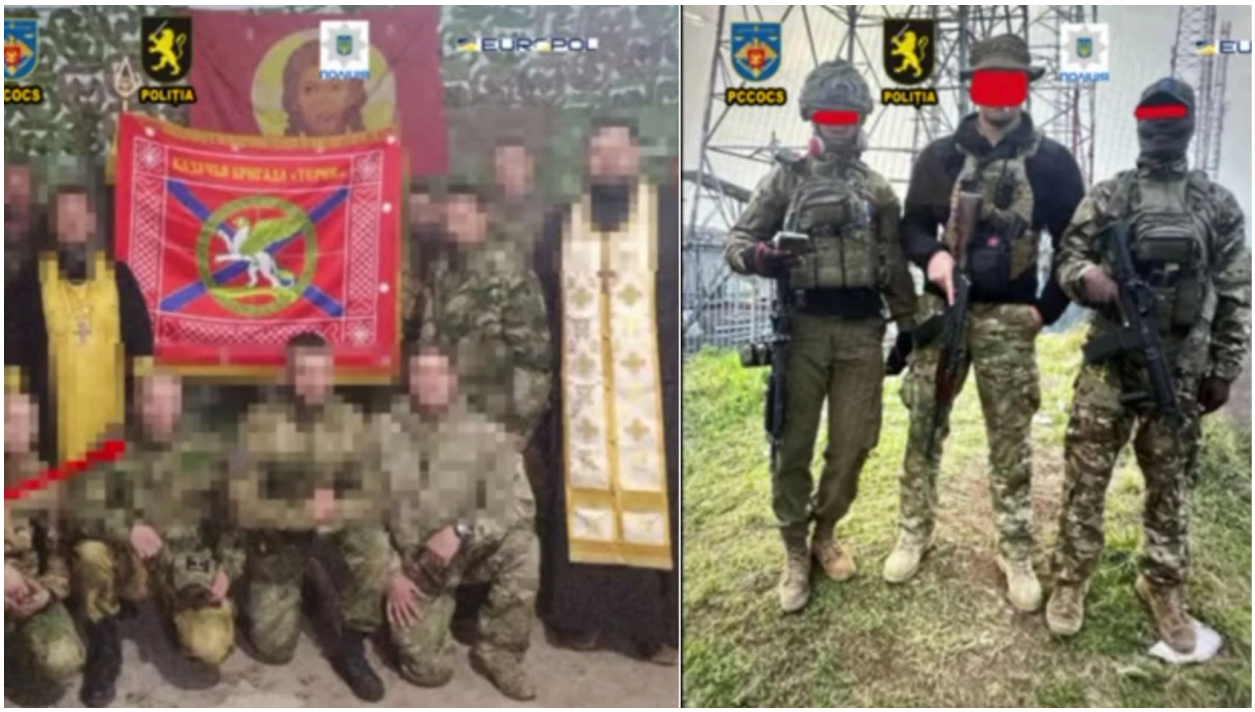

Figura 4. Poze ale mercenarilor moldoveni înrolați în structurile militare ruse identificate în urma percheziților efectuate de către autoritățile de la Chișinău în parteneriat cu autoritățile din Ucraina și cu agenția Europol. Sursă: PCCOCS

Potrivit articolului 141 din Codul penal al Republicii Moldova, participarea ca mercenar la un conflict armat sau la acțiuni militare se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar recrutarea, instruirea, finanțarea sau folosirea mercenarilor, cu închisoare de la 10 la 15 ani.

Introducere

Rusia trece printr-o criză de personal militar. Pierderile de pe front depășesc de luni de zile numărul celor care semnează contracte cu armata, iar Kremlinul evită o nouă mobilizare deschisă, care ar avea un cost politic ridicat. O soluție tot mai des folosită este recrutarea străinilor. Potrivit DGI, aproape 29 000 de cetățeni ai altor state au semnat contracte cu armata rusă din 2022, iar pentru 2026 Ministerul rus al Apărării și-a propus să recruteze cel puțin 18 500 de străini.

O parte din această recrutare se mută în mediul online, prin reclame rulate de conturi anonime pe Facebook și Instagram. Aceste reclame încalcă regulile comunitare ale META și compania și-a asumat să contracareze astfel de încălcări grave.

În cadrul studiului ne-am propus să documentăm cum funcționează racolarea prin reclamele META și să explicăm de ce mecanismele actuale de moderare nu reușesc să o oprească. Pentru aceasta, el răspunde la următoarele întrebări:

- **Cui se adresează reclamele și cum este adaptat mesajul pentru fiecare țară?**
- **Ce le promit reclamele oamenilor și ce nu le spun?**
- **Ce se întâmplă după ce cineva dă clic pe o reclamă?**
- **Ce tehnici folosesc recrutorii pentru a trece de verificările META?**

Analiza acoperă perioada 29 iunie – 29 septembrie 2026 și se bazează pe arhiva META Ad Library, pe site-urile și conturile de Telegram la care trimit reclamele și pe surse publice.

Context

Pierderile armatei ruse depășesc de luni de zile numărul celor care semnează contracte, iar Moscova acoperă tot mai des diferența cu cetățeni ai altor state. Publicația Mediazona, în parteneriat cu serviciul rus al BBC și un grup de voluntari, identificase până pe 2 octombrie 2026, 266.032 de militari ruși morți. Doar în august 2026, armata rusă a pierdut 42.020 de militari, morți și răniți, potrivit Institutului pentru Studiul Războiului, care citează datele Statului Major ucrainean. ISW estimează că „*rata pierderilor Rusiei depășește rata recrutării cu mii de oameni pe lună*".

Pentru a acoperi acest deficit, Kremlinul are de ales între o nouă mobilizare, al cărei cost politic l-a evitat din toamna lui 2022, și racolare de mercenari de peste hotare. Pe 28 septembrie, președintele Volodimir Zelenskîi a declarat că rușii „*au început deja o mobilizare suplimentară*", iar serviciile ucrainene de informații, citate de Kyiv Independent, estimează că Statul Major rus se pregătește să mobilizeze câte circa 300.000 de oameni în 2026 și în 2027. În paralel, Coreea de Nord se pregătește să trimită încă 10.000 de militari, pe lângă cei peste 8.000 aflați deja în Rusia.

Recrutarea străinilor îi permite Kremlinului să completeze trupele fără costul politic al unei mobilizări. Potrivit Direcției Generale de Informații a Ministerului Apărării din Ucraina (DGI), aproape 29.000 de cetățeni ai altor state au semnat contracte cu armata rusă din 2022, iar pentru 2026 Ministerul rus al Apărării și-a propus să mai recruteze cel puțin 18.500.

Date și metodă de analiză

Scopul monitorizării:
Studiul a avut drept scop identificarea pe platforma META a reclamelor ce promovează înrolarea în armată rusă a cetățenilor din Republica Moldova și altor state ale lumii. Totodată,

studiul expune breșele utilizate de către Rusia pentru a promova astfel de reclame pe platforma META.

Obiectivele monitorizării:
Ținând cont de scopul propus, exercițiul de monitorizare a avut următoarele obiective:

- Identificarea conturilor de Facebook ce promovează reclamele de înrolare în armata rusă pentru cetățenii Republicii Moldova;
- Crearea unei liste de cuvinte cheie pentru a identifica cazuri similare și în alte state ale lumii prin intermediul META Ads Library;
- Analiza unor cazuri similare în alte state ale lumii expuse de organizații internaționale;
- Studierea metodelor prin care Kremlinul încearcă să colecteze datele despre persoanele pe care vrea să-i racoleze;
- Analiza website-urilor promovate pentru racolarea mercenarilor în armata rusă;

Etapele cercetării
Pentru elaborarea metodologiei de lucru au fost elaborate 9 etape de lucru:

- Elaborarea metodologiei de lucru;
- Identificarea rețelei de racolare pe Republica Moldova;
- Formarea listei de cuvinte cheie pentru a identifica reclame similare și în alte state;
- Consultarea rapoartelor altor organizații internaționale pentru a identifica cazuri similare și în alte state targetate de Moscova pentru racolare;
- Extragerea conținutului reclamelor identificate;
- Studierea metodelor prin care Kremlinul încearcă să colecteze datele despre persoanelor pe care vrea să-i racoleze;
- Analiza website-urilor promovate pentru racolarea mercenarilor în armata rusă;
- Explicație cum această racolare online poate afecta securitatea Republicii Moldova și cum se încadrează în tactica de război hibrid a Kremlinului;
- Raportare

Perioada monitorizării și sursa datelor colectate:
Perioada de monitorizare a fost stabilită în intervalul de timp 29 iunie - 29 septembrie 2026. Intervalul a coincis cu perioada în care au fost expuse informații publice de către Ucraina și serviciile de securitate occidentale despre o posibilă mobilizare masivă în Federația Rusă.

Pentru colectarea datelor am utilizat META Ad Library, arhiva publică a reclamelor de pe Facebook, Instagram și Messenger. Datele fiecărei reclame includ: pagina care o plătește, data, platformele pe care rulează, și conținutul reclamei. Deși această arhivă ar trebui să rămână publică, META periodic șterge evidența despre paginile care au rulat reclame fără disclaimer, încălcând regulile comunității.

Identificarea reclamelor (ads):
Am pornit de la reclama plasată pe pagina „*Property abu2*”, în limba română, care făcea trimitere la site-ul increase-expert-endive.tilda.ws. În total în Moldova am identificat 4 reclame plasate pe trei pagini diferite, care au fost mai târziu șterse. Apoi în baza cuvintelor cheie am

identificat în arhiva META Ad Library mai multe reclame ale paginilor și site-urilor ce fac recrutare în afara Republici Moldova. Am căutat expresii tipice acestor reclame, traduse în peste 30 de limbi; și am făcut căutări pe țări pentru Balcani, Africa de Nord, Orientul Mijlociu și Asia de Sud-Est. După verificarea manuală am identificat 86 de reclame de pe 18 de pagini, difuzate între 29 iunie și 27 septembrie 2026 și îndreptate spre alte țări decât Moldova. Totodată, am reușit să identificăm 4 pagini cu denumirea generică în rusă „Служба по контракту” (Serviciu pe bază de contract”) care au fost create recent, dar nu au fost puse să ruleze reclame în momentul monitorizării.

Analiza formularelor pentru racolare:
Pentru a vedea ce se întâmplă după click-ul pe o reclamă, am analizat 9 adrese la care acestea fac trimitere, un formular completat direct în Facebook și conturile de Telegram indicate pe site-uri. Am verificat datele de înregistrare ale domeniilor în registrele publice (RDAP), iar locul în care se află serverele, prin dnsdumpster.com.

Cum funcționează recrutarea: de la reclamă la contract

Prin intermediul unor conturi anonime pe platformele Facebook și Instagram, Rusia a lansat o serie de campanii online pentru a racola mercenari din diferite state ale lumii, inclusiv din Moldova, pentru războiul său împotriva Ucrainei. Metoda: publicitatea pe platformele deținute de Meta.

Reclamele sunt doar primul pas al procesului de recrutare. Rolul lor este să identifice potențialii candidați, să atragă atenția asupra acestei „oportunități” și să ducă utilizatorul cât mai repede într-un spațiu pe care în unele cazuri META nu îl controlează. Traseul are, în general, patru etape:

- Reclama apare în fluxul de Facebook sau Instagram și promite bani, cetățenie sau un loc de muncă;
- Destinația poate fi un site extern, un formular completat direct în Facebook sau o conversație pe WhatsApp ori Telegram;
- Recrutorul preia legătura, de obicei pe Telegram, și discută condițiile, documentele și plecarea;
- Contractul se semnează după ce persoana racolată ajunge în Rusia.

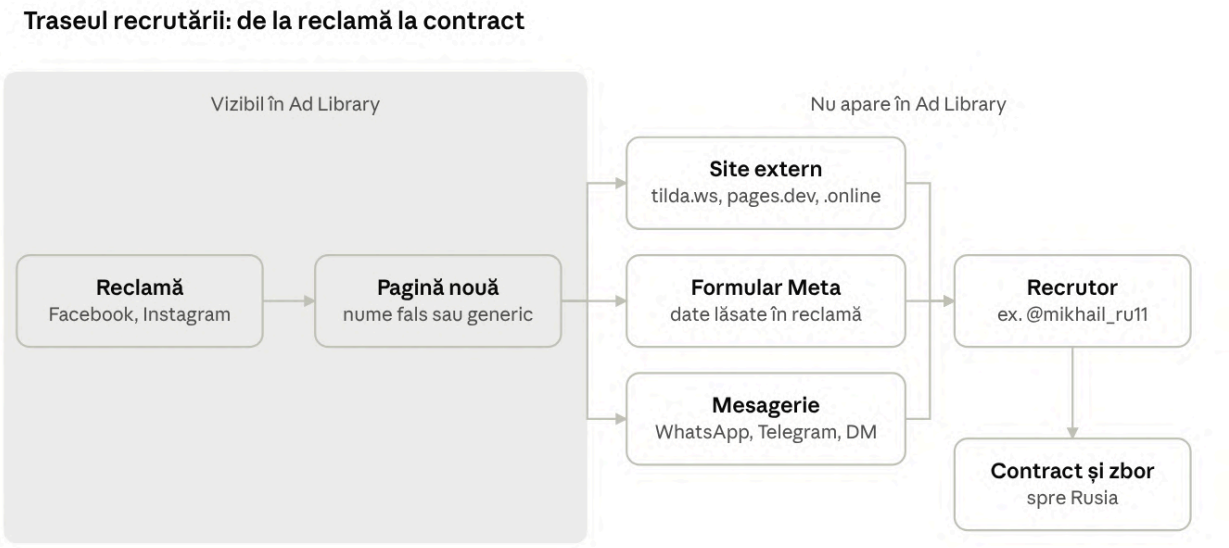

Figura 4. Traseul recrutării. Meta Ad Library arată doar primele două etape, tot ce urmează are loc în afara platformei.

Uzbekistan. Un exemplu urmărit pas cu pas

Am urmărit traseul pas cu pas pe reclamele paginii uzbece „Kasb o'rganing", adică „Învață o meserie". Pagina oferă un loc de muncă la asamblarea dronelor, cu un bonus la semnare de 588 de milioane de so'm, adică circa 50 000 de dolari. Pentru un cititor din Uzbekistan, dar și întreg spațiul post-sovietic suma este foarte mare, iar reclama nu spune nicăieri „armată".

Figura 5. Reclama paginii „Kasb o'rganing", în uzbecă. Oferta pare una de muncă într-o fabrică: asamblarea dronelor, cu un bonus de 588 de milioane de so'm (≈ 50 000 $).

Cine dă clic ajunge pe site-ul recruiter-cis.click/uz, intitulat „*Ministry of Defence jobs — UAV Forces*”, adică „Locuri de muncă la Ministerul Apărării — Forțele de drone”. Site-ul promite un bonus de 50 000 de dolari (aceeași sumă ca în reclamă, de data aceasta în dolari) și „*recrutare oficială în forțele de drone ale Rusiei*”, dar susține în același timp că este vorba de „*muncă în fabrică, în spatele frontului*” și că „*participarea la lupte este exclusă*”.

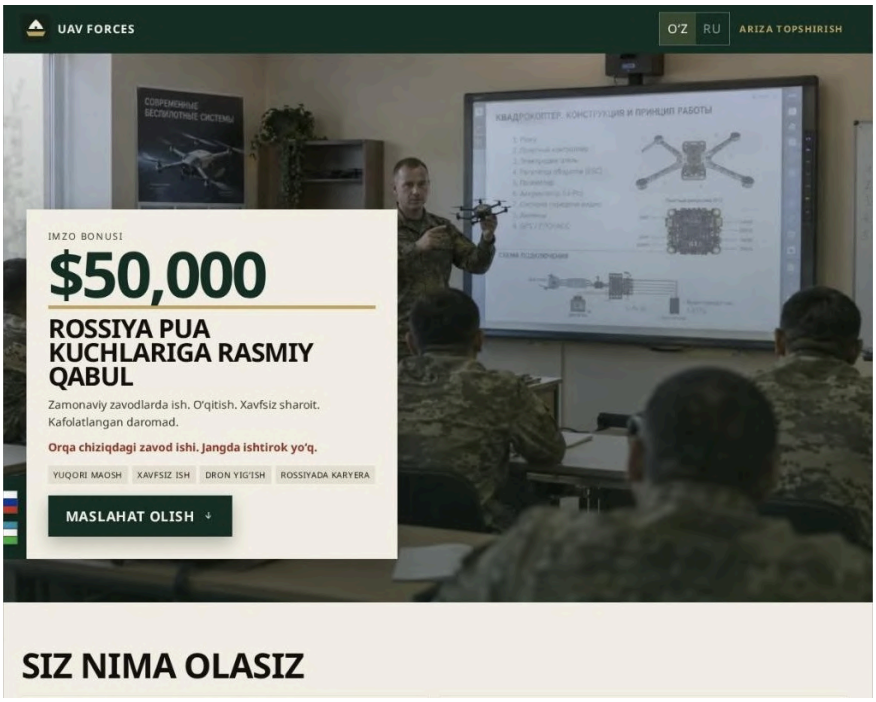

Figura 6. Site-ul la care trimite reclama paginii „Kasb o'rganing”. Acesta promite muncă „în spatele frontului”, fără de participarea în lupte, dar fotografia de pe fundal arată o instruire condusă de un militar.

Formularul de pe site cere doar numele și numărul de telefon, după care candidatul selectează ca să fie contactat de recrutor pe Telegram sau pe WhatsApp. Datele colectate ajung pe un server cu adresa **45.129.242.12**, găzduit la Düsseldorf, în Germania, de compania SERVA ONE Ltd. Același server primește datele de la alte trei site-uri identice, publicate pe subdomenii gratuite ***pages.dev*** *(logistics-35b595096579.pages.dev, logistics-35467b9df1f3.pages.dev, logistics-12b9a01fd10f.pages.dev)* ale Cloudflare și folosite de alte profiluri „*Kasb o'rganing*”.

Figura 7. Formularul oferit de site-ul recruiter-cis.click pentru a fi contactat ulterior de către recrutor.

Am reușit să identificăm 4 pagini cu denumirea „*Kasb o'rganing*”, care targetează cetățenii din Uzbekistan cu muncă la producerea de drone pe teritoriul Federației Ruse. Paginile au fost create la dățile de 22, 24 și 25 septembrie. Prima reclamă care a rulat de pe aceste pagini a fost pornită la data de 22 septembrie.

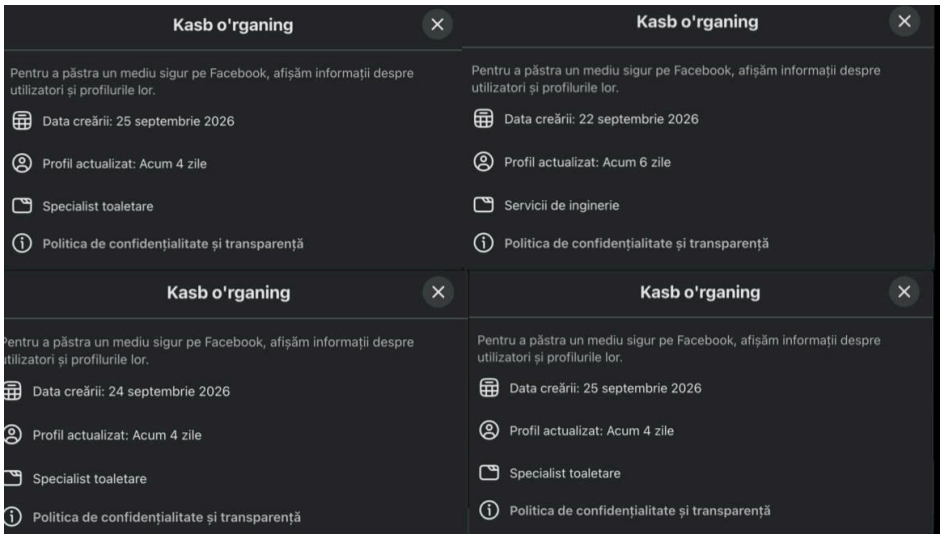

Figura 8. Formularul oferit de site-ul recruiter-cis.click pentru a fi contactat ulterior de către recrutor.

Diez.md scrie că din 2022, în Uzbekistan au fost deschise cel puțin 338 de dosare penale pentru mercenariat, vizând participarea la conflicte armate peste hotare. Potrivit proiectului ucrainean „*Хочу жить*”, până la data de 29 octombrie 2025, se cunoștea numele a cel puțin 2.715 cetățeni ai Uzbekistanului care luptă sau au luptat împotriva Ucrainei.

Tipuri de destinații

Nu toate reclamele identificate duc la un site ca cel de mai sus. Cele 14 destinații pe care le-am analizat se împart în cinci tipuri, la care se adaugă formularele completate direct în Facebook.

Tipul destinației	Cum funcționează	Exemple din studiu
Site de recrutare cu formular	Prezintă oferta și cere datele candidatului să fie înregistrate direct pe site	`increase-expert-endive.tilda.ws` (Moldova), `rus-contract-service.net`, site-urile „UAV Forces”
Chestionar de selecție	Pune întrebări pas cu pas (vârstă, sănătate) și îi reține doar pe candidații potriviți.	`serviciovol.online`
Pagină-releu	O pagină intermediară care trimite utilizatorul mai departe, de obicei pe Telegram.	`zyntraf.shop`
Domeniu-paravan	Le arată altceva sistemelor automate decât candidaților. Este utilizat pentru a amăgi META la setarea reclamei că ar fi o reclamă comercială asociată unui restaurant.	`go.mo-rf.online`
Formular instant pe META	Numele și telefonul sunt colectate direct de Facebook	pagina „Carlo Pvs”

Cazul Republicii Moldova

În anul 2026, Republica Moldova a fost targetată în două valuri de timp de către recrutorii ruși prin intermediul reclamelor pe Facebook și Instagram. În luna ianuarie, publicația Diez.md a deconspirat două pagini cu denumirea „*Служба в РФ по контракту*” și „*Служба по контракту РФ*” (Serviciu prin contract în Federația Rusă), ce promovau înrolarea în armata rusă pentru cetățenii moldoveni. Reclamele promovau racolarea de luptători pentru trupele de asalt, iar contactul se făcea printr-un bot, pe Telegram și pe WhatsApp.

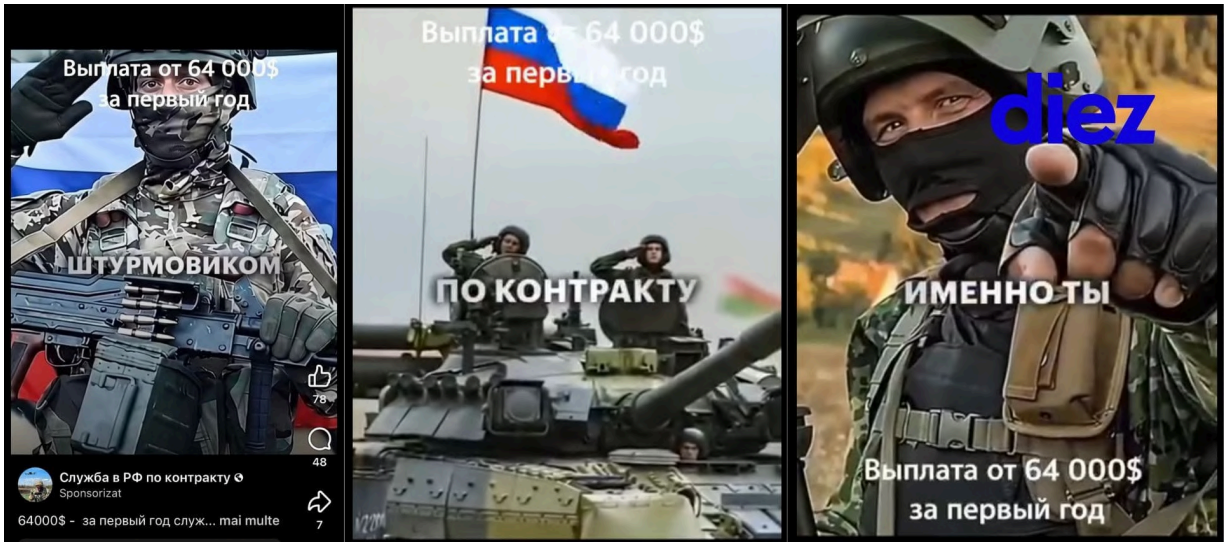

Figura 9. Reclame promovate în luna ianuarie 2026 de către pagina „Служба в РФ по контракту" prin care se caută mercenari pentru armata rusă. Sursă: Diez.md

Jurnaliștii au discutat cu recrutorul, care s-a prezentat drept „*Roman*". Acesta promitea circa 65 000 de lei pe lună (300 000 de ruble, adică aproximativ 3 600 de dolari) și aproape 500 000 de lei (circa 28 000 de dolari) la semnarea contractului cu armata rusă și le-a descris pașii de aplicare. Candidații trebuiau să ajungă singuri la Moscova, unde urmau „*a fi întâlniți*", iar banii pentru bilete „*vor fi restituiți ulterior*". Potrivit recrutorului, viitorul mercenar urma să aibă „*2–3 săptămâni de antrenamente și instructaj*", după care urma să fie trimis spre „*înlocuirea pierderilor*" grupărilor de trupe Nord și Centru ale armatei ruse în Ucraina, aflate „*în curs de reaprovizionare*". Pentru a fi înregistrat, recrutorul îi cerea viitorului mercenar să transmită și poza pașaportului.

Figura 10. Conversația dintre recrutorul pe nume Roman cu jurnaliștii de la Diez, în care acesta le explică pașii pe care ar trebui să le urmeze viitorul mercenar. Sursă: Diez.md

La momentul identificării reclamelor de către cei de la Diez, pe 25 ianuarie 2026, acestea rulau de mai bine de trei zile pe Facebook. Prin urmare, platforma META nu se implică suficient în lupta cu acest fenomen, fapt demonstrat și de postările indentificate de către Comunitatea „WatchDog.MD" în alte state și expuse în cadrul acestui studiu.

În luna septembrie, Moldova a fost targetată de un nou val de reclame privind racolarea de mercenari în armata rusă. Trei pagini, „*Property abu2*", „*Surprise Hot*" și „*Elena Vargas*", au difuzat același afiș în limba română: „*Serviciu pe bază de contract — serviciu pentru bărbați adevărați*". La momentul publicării acestui studiu, toate cele 3 pagini au dispărut, iar reclamele lor nu apar în arhiva META Ad Library.

Afișul promitea o plată anuală de 482 000 de lei (circa 27 000 de dolari), o plată lunară de 37 349 – 47 489 de lei (circa 2 100 – 2 700 de dolari) și cetățenie rusă. Pentru a înțelege cât de atractivă este oferta, sumele trebuie comparate cu veniturile din Moldova. Salariul mediu brut era de 16 896 de lei (circa 950 de dolari) pe lună în trimestrul al doilea din 2026, potrivit Biroului Național de Statistică. Plata lunară promisă este, așadar, de peste două ori mai mare decât salariul mediu, iar suma de 482 000 de lei corespunde salariului mediu pe aproape doi ani și jumătate.

Figura 11. Paginile „Property abu2", „Surprise Hot" și „Elena Vargas" promovează înrolarea în armata rusă pentru cetățenii moldoveni, cărora le promit sume colosale și cetățenia Federației Ruse.

Reclama trimite la site-ul increase-expert-endive.tilda.ws, construit pe platforma gratuită Tilda. Site-ul reia subiectul abordat pe afișul din reclame, dar schimbă un detaliu important: suma de 482 000 de lei nu mai este o „*plată anuală*", ci plata „*pentru semnarea contractului*". Site-ul

promite „*un loc de muncă pentru bărbați adevărați*”, afirmă că recrutorii „*activează de peste doi ani*” și oferă transport, ajutor la obținerea vizei și „*pregătire de înaltă calitate*”.

Figura 12. Site-ul la care trimit reclamele de recrutare pe Republica Moldova.

Formularul de pe site cere numele complet, adresa de e-mail, numărul de telefon cu WhatsApp, confirmarea că persoana are un pașaport valabil pentru călătorii în străinătate și o declarație privind statutul HIV/SIDA. Al doilea buton de pe pagină duce la un canal de Telegram numit direct „*Contract cu Armata Rusă*”.

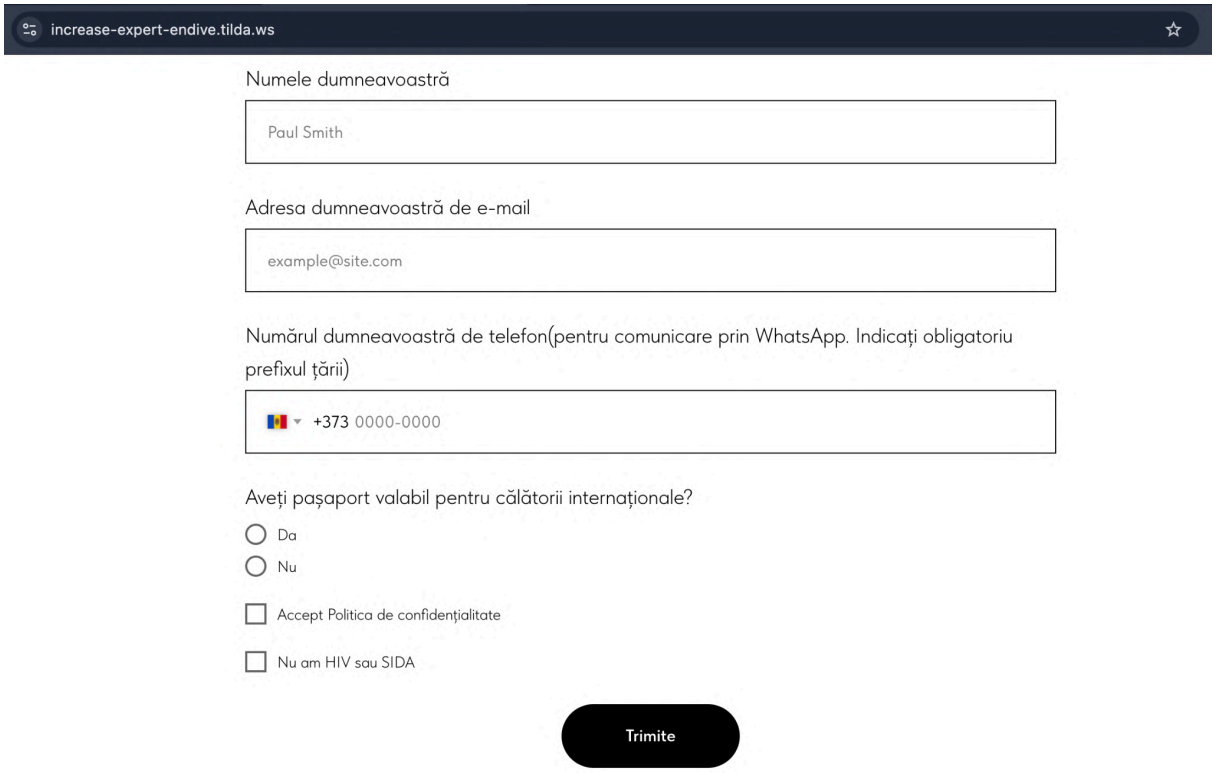

Figura 13. Formularul pe care îl cere spre completare recrutorul de la viitorul mercenar.

Pentru a-și proteja reclamele rușii au făcut câteva modificări. Spre deosebire de luna ianuarie 2026, denumirile paginilor nu sugerează afilierea directă cu servicii de mercenariat. A doua schimbare este textul reclamei: toate informațiile despre armată au fost mutate din text în imagine, pentru ca algoritmii AI META să nu depisteze reclama și să nu o șteargă. Asta îngreunează depistarea acestor reclame în Ad Library, singura opțiune este căutarea frazei „employment information", adică „*informații de angajare*".

Cine mai este vizat: recrutarea mercenarilor în alte țări

Reclamele pentru Moldova sunt o mică parte dintr-o operațiune mai mare. Comunitatea „*WatchDog.MD*", a reușit să identifice 86 de reclame care targetau Belarus, Asia Centrală, state din America Latină și Africa Francofonă. Reclamele sunt foarte concentrate: doar două pagini, „*militares voluntarios*" și „*Claudia Beawgagck*", au publicat 40 dintre ele, aproape jumătate.

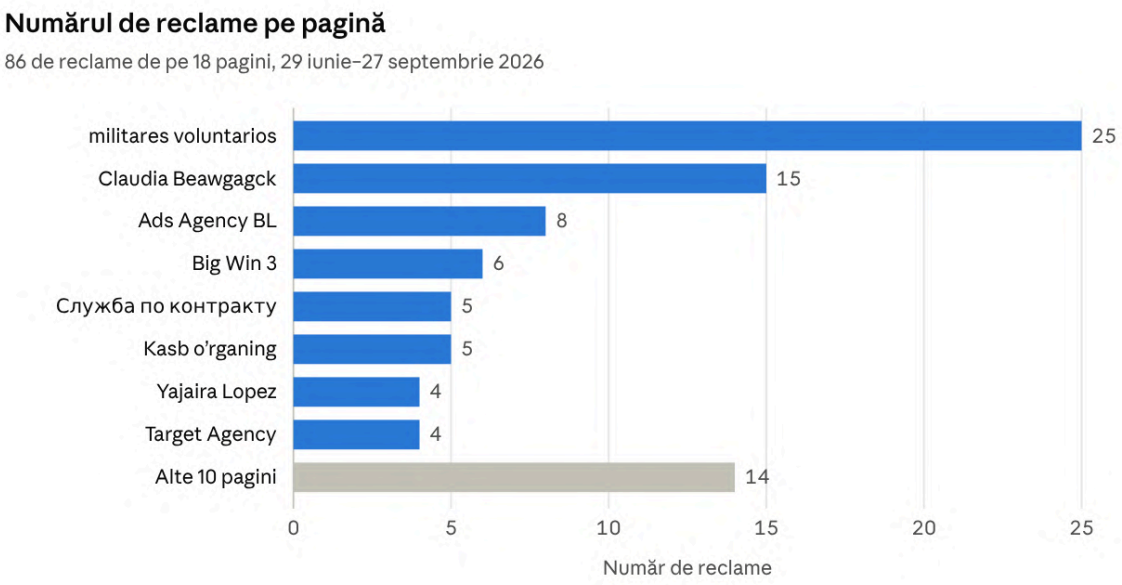

Figura 14. Numărul de reclame identificate ce promovează recrutarea în armata rusă. Două pagini au publicat aproape jumătate din reclame, restul sunt împărțite între 16 pagini mai mici, unele create cu o zi înainte de campanie.

Reclamele nu apar constant, ci în valuri. În vară a fost vizibilă doar campania în spaniolă, pentru America Latină. Apoi, într-o singură săptămână, 21–27 septembrie, au pornit 56 din cele 86 de reclame, majoritatea pentru Belarus și Asia Centrală.

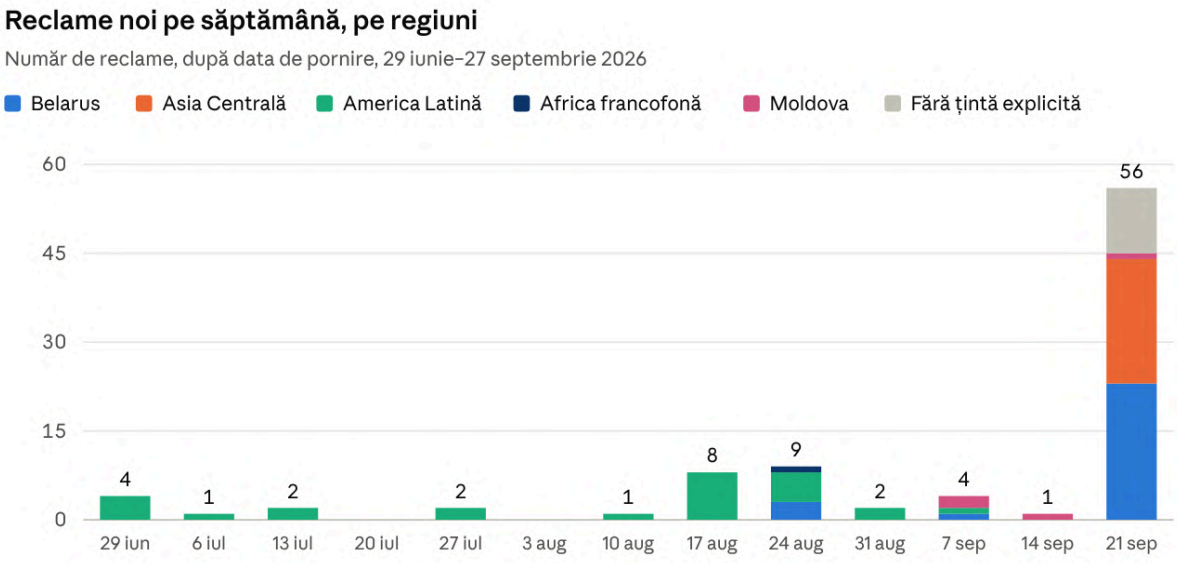

Figura 15. Reclame noi pe săptămână. Vârful din ultima săptămână arată o campanie lansată simultan pe mai multe pagini. Săptămânile mai vechi sunt probabil subreprezentate, pentru că reclamele oprite pot dispărea din arhivă.

Belarus

Belarusul este ținta cu cele mai multe pagini. Aici reclamele nu se ascund. Pagina „Защитник” („Apărătorul”) îi invită direct pe cetățenii Belarusului în Forțele Armate ale Rusiei și îi asigură că „*totul e oficial*” și că „*nu e mercenariat*”. Pagina și reclama au fost create în aceeași zi, pe 25 septembrie, iar la trei zile după lansare reclama era încă activă.

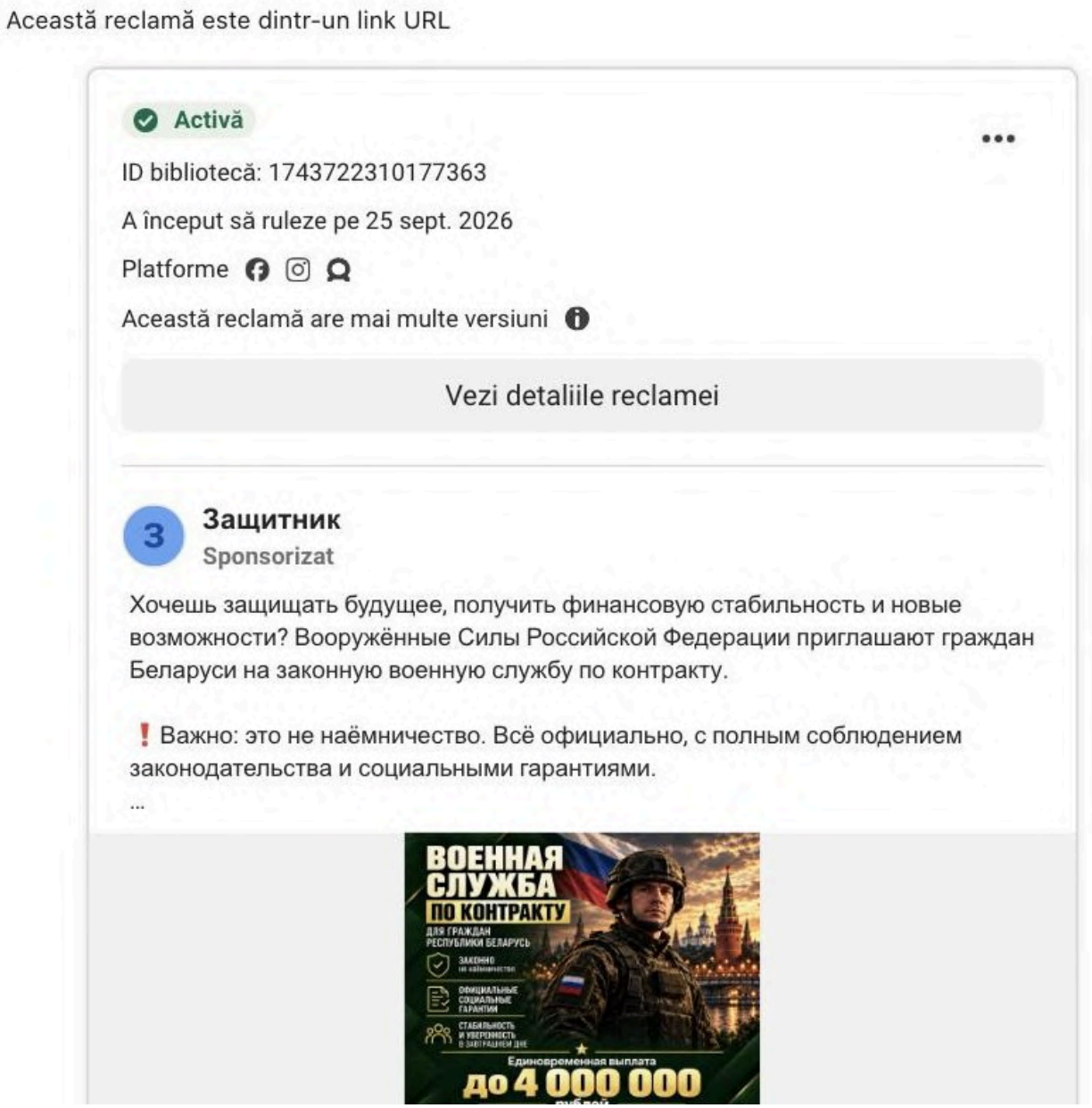

Figura 16. Reclama paginii „Защитник” care promite stabilitate financiară pentru cetățenii bielorușI ce se înrolează în armata rusă.

Spre deosebire de Republica Moldova, în Belarus, recrutorii utilizează nu doar conturi anonime pe Facebook, ci și conturi anonime de Instagram pentru a contacta ulterior viitorii recruți.

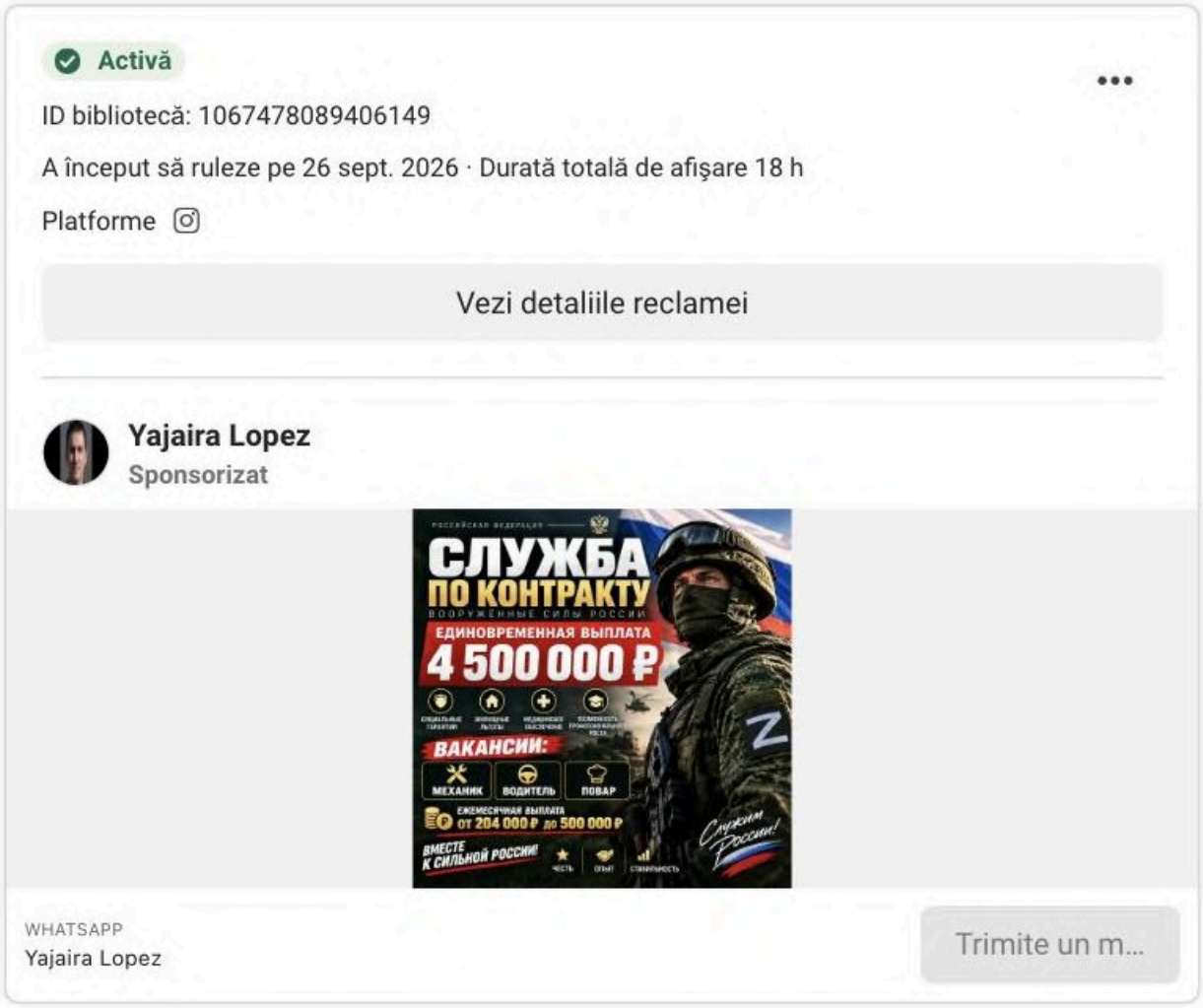

Figura 17. Reclama contului de Instagram „Yajaira Lopez”. Numele paginii este hispanic, dar reclama este în rusă și se adresează Belarusului și Asiei Centrale.

Asia Centrală

Pentru Asia Centrală, aceleași machete sunt traduse în uzbecă, tadjică și kârgâză, iar sumele sunt convertite în moneda fiecărei țări. Pagina „Claudia Beawgagck” a publicat 15 reclame într-o singură zi, pe 26 septembrie, doar pe Instagram. Varianta în tadjică oferă serviciu în unitățile militare ale Rusiei, 378 000 de somi (circa 41 000 de dolari) la semnare și cetățenie rusă. Varianta în kârgâză oferă înrolarea în forțele de drone ale Rusiei, cu 3 060 740 de somi, adică circa 35 000 de dolari

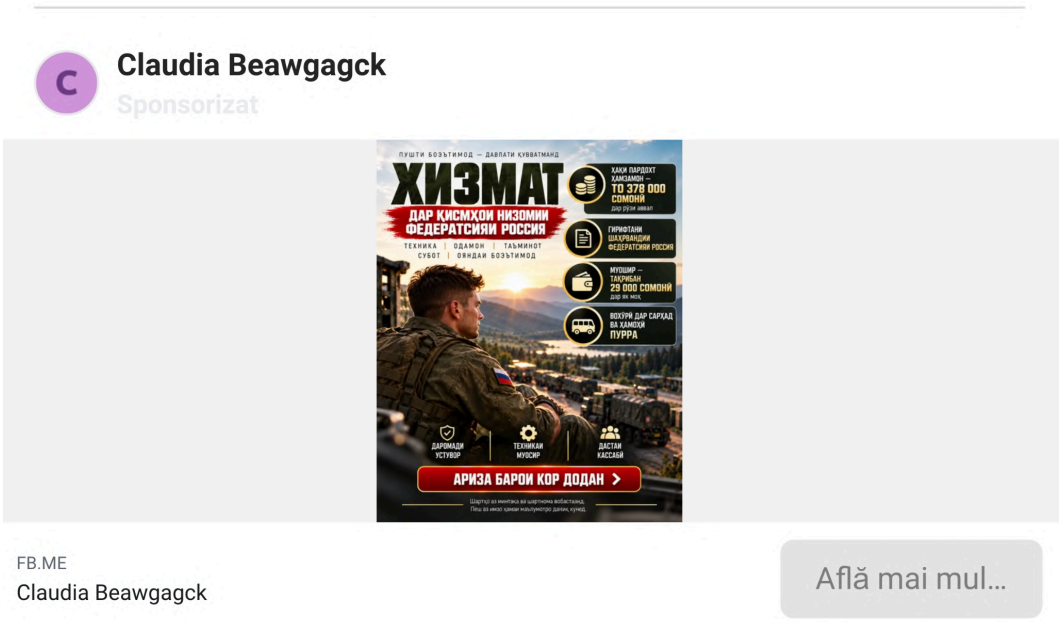

Figura 15. Reclama profilului „Claudia Beawgagck" în tadjică, care promovează înrolarea în armata rusă pentru suma de 378 000 de somoni (≈ 41 000 $) la semnarea contractului și cetățenie rusă.

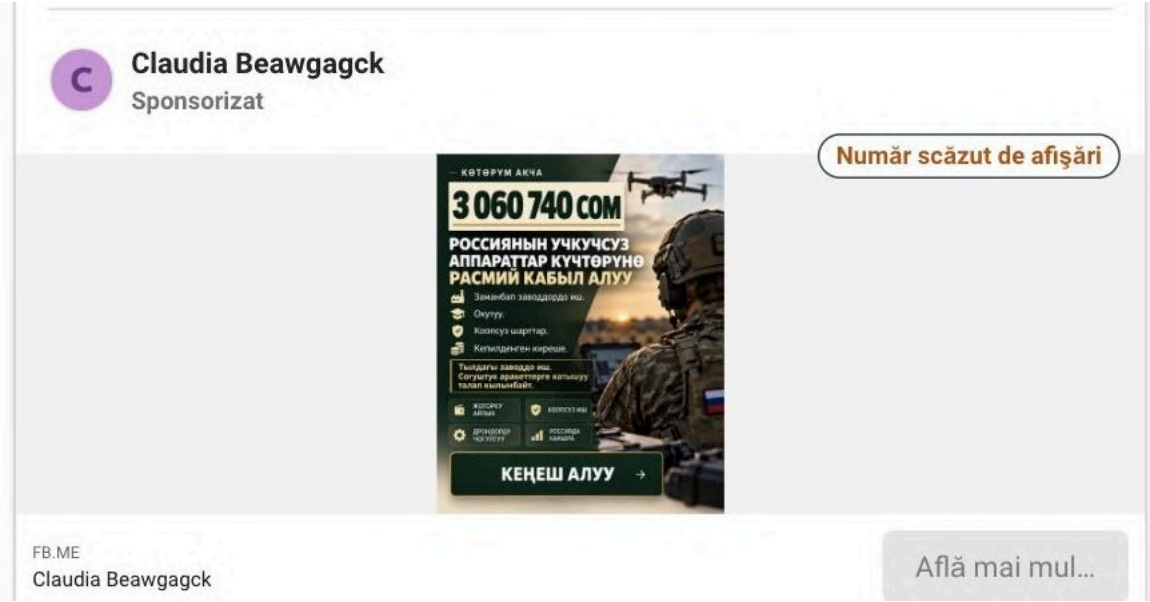

Figura 18. Reclama profilului „Claudia Beawgagck" în kârgâză, care promovează înrolarea în trupele de drone din armata rusă pentru suma 3 060 740 de somi (≈ 35 000 $).

America Latină

Pentru America Latină, am identificat pagina „militares voluntarios”, una dintre cele mai active, cu 25 de reclame în spaniolă, publicate între 29 iunie și 7 septembrie. Reclamele promovate de aceasta purtau mesaje ca „*Incorporación al ejército de Rusia*” (Încorporare în armata Rusiei) și „*Vuelos pagos*” (Zboruri plătite), tipar urmărit ca și la paginile ce targetează pe Moldova, Asia Centrală și Belarus.

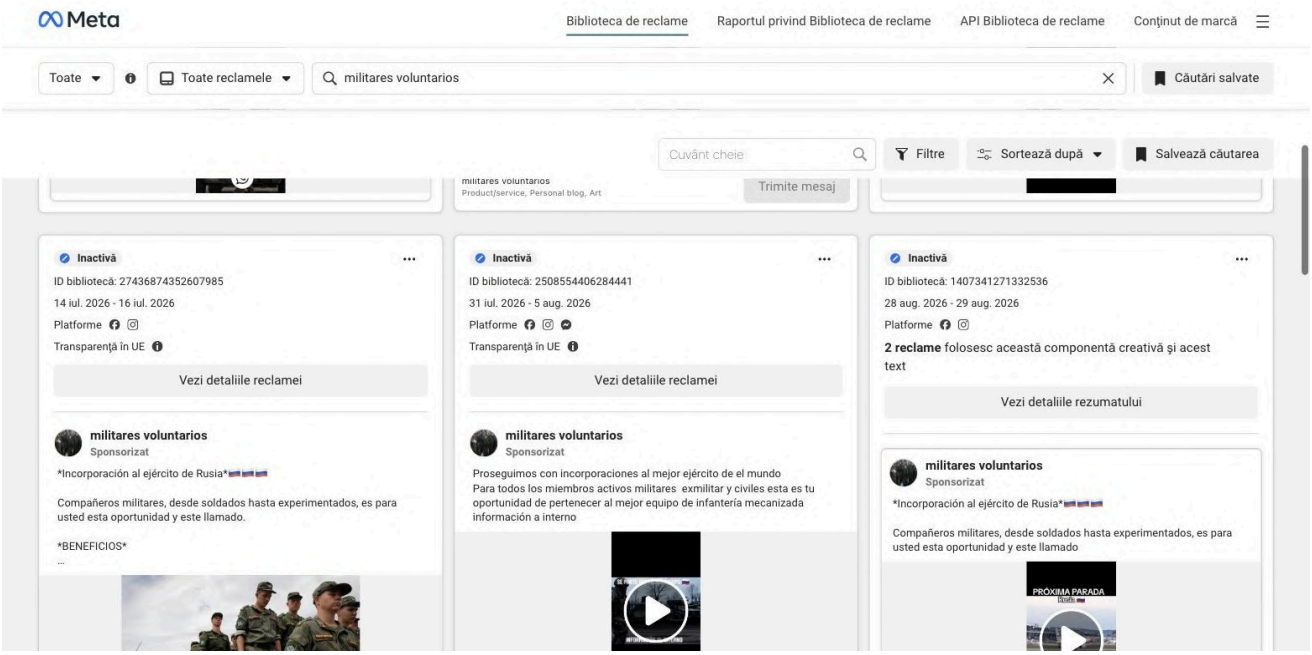

Figura 19. Arhiva paginii „militares voluntarios” în META Ad Library. Reclamele sunt inactive, dar încă vizibile în arhivă.

Africa și Asia de Sud Est

Pentru Africa francofonă, am reușit să identificăm pagina „Recrutement”, care îi cheamă pe cititori: „*Rejoignez l’armée russe*” (Alăturați-vă armatei ruse), cu 12 000 de dolari la semnare contractului, 2 700 de dolari pe lună și o limită de vârstă de 18–49 de ani.

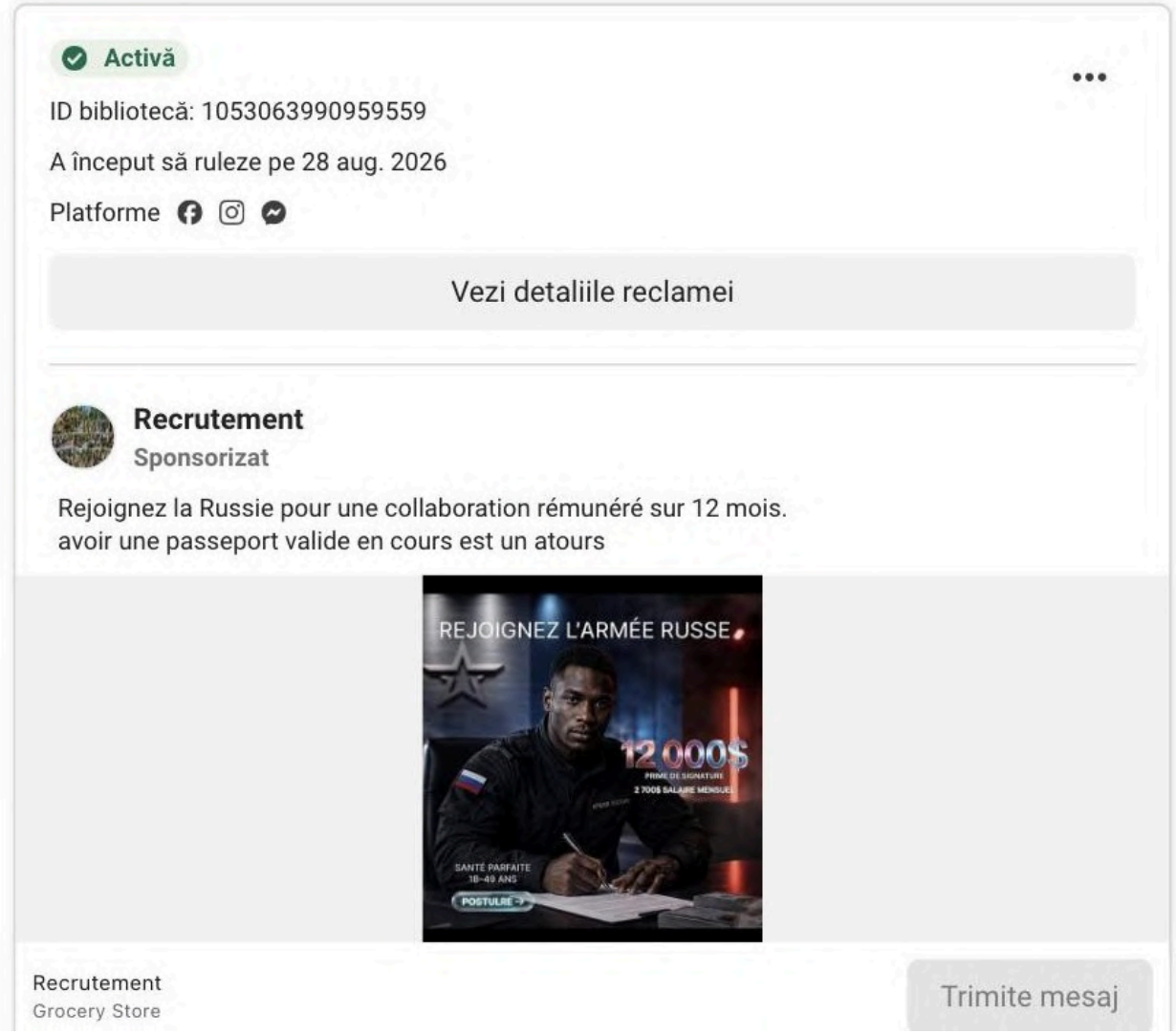

Figura 20. Reclama paginii „Recrutement", în franceză, care promite remunerare pentru colaborarea cu armata rusă pentru 12 luni.

Investigația Code for Africa, publicată de Politico în septembrie 2026, a documentat, printre altele, reclame pentru Coasta de Fildeș intitulate „*Contrat militaire en Russie*" și un fals casting de film pentru „*actori africani*", folosit ca momeală.

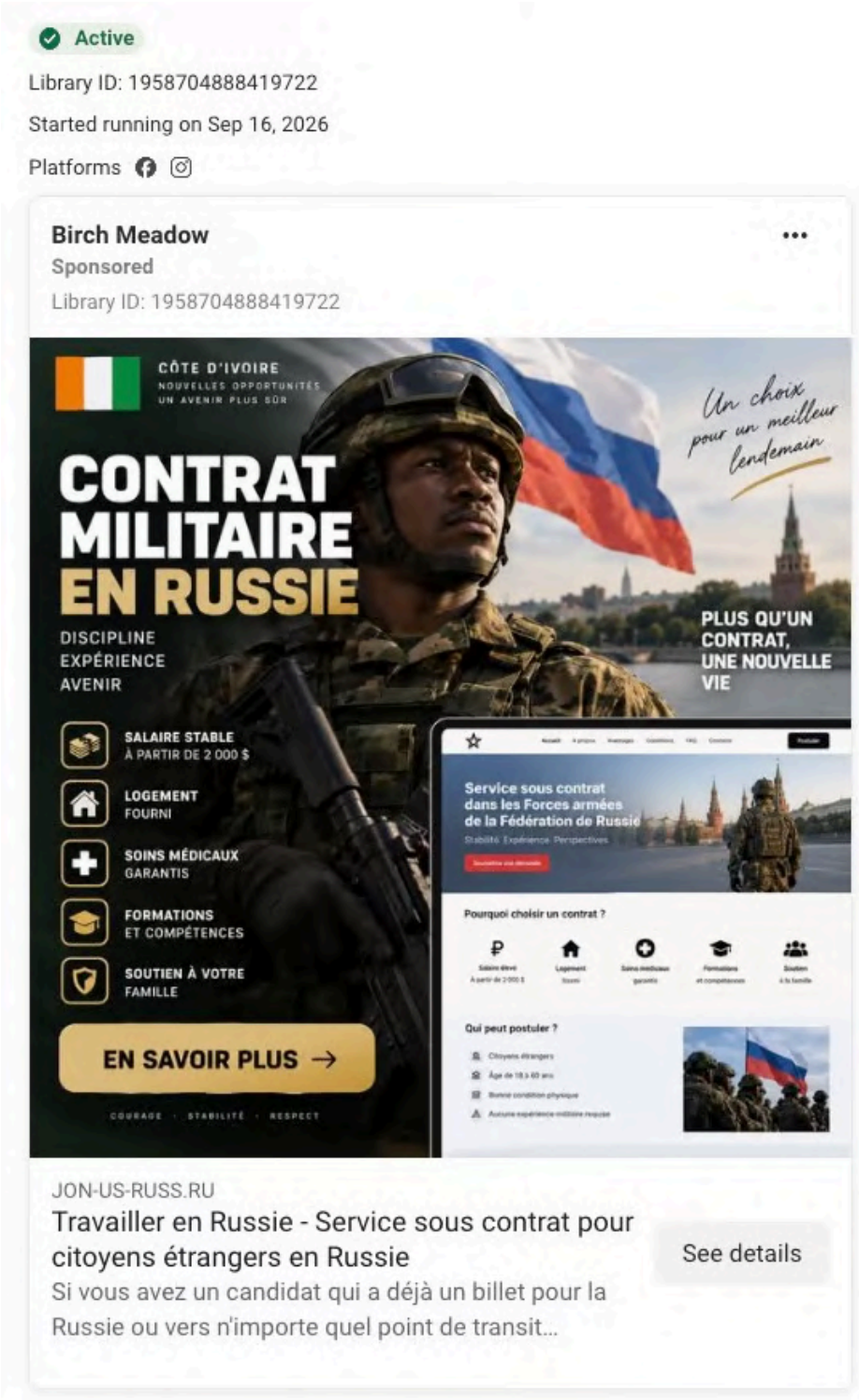

Figura 21. Reclame documentată de Code for Africa, pentru Coasta de Fildeș, și un fals casting pentru „actori africani”. Sursă: Politico

Recrutarea militară rusă ajunge și în Asia de Sud-Est. Pe 28 septembrie 2026, Centrul pentru Combatere Dezinformării din Ucraina, a semnalat că în spațiul informațional thailandez se

răspândesc activ reclame pentru serviciul în armata rusă. Potrivit instituției ucrainene, thailandezii sunt atrași cu promisiunea a circa 70.000 de dolari per contract, cu asigurarea că vor servi departe de linia frontului și cu perspectiva cetățeniei ruse.

Reclame pentru „orice străin”

Unele reclame nu vizează o țară anume, ci pe toți străinii. Pagina „Big Win 3” oferă, în engleză, „Military contract service in Russia for foreign citizens” („Serviciu militar prin contract în Rusia pentru cetățeni străini”), cu 2.700 – 3.200 de dolari pe lună și până la 27.000 de dolari la semnare

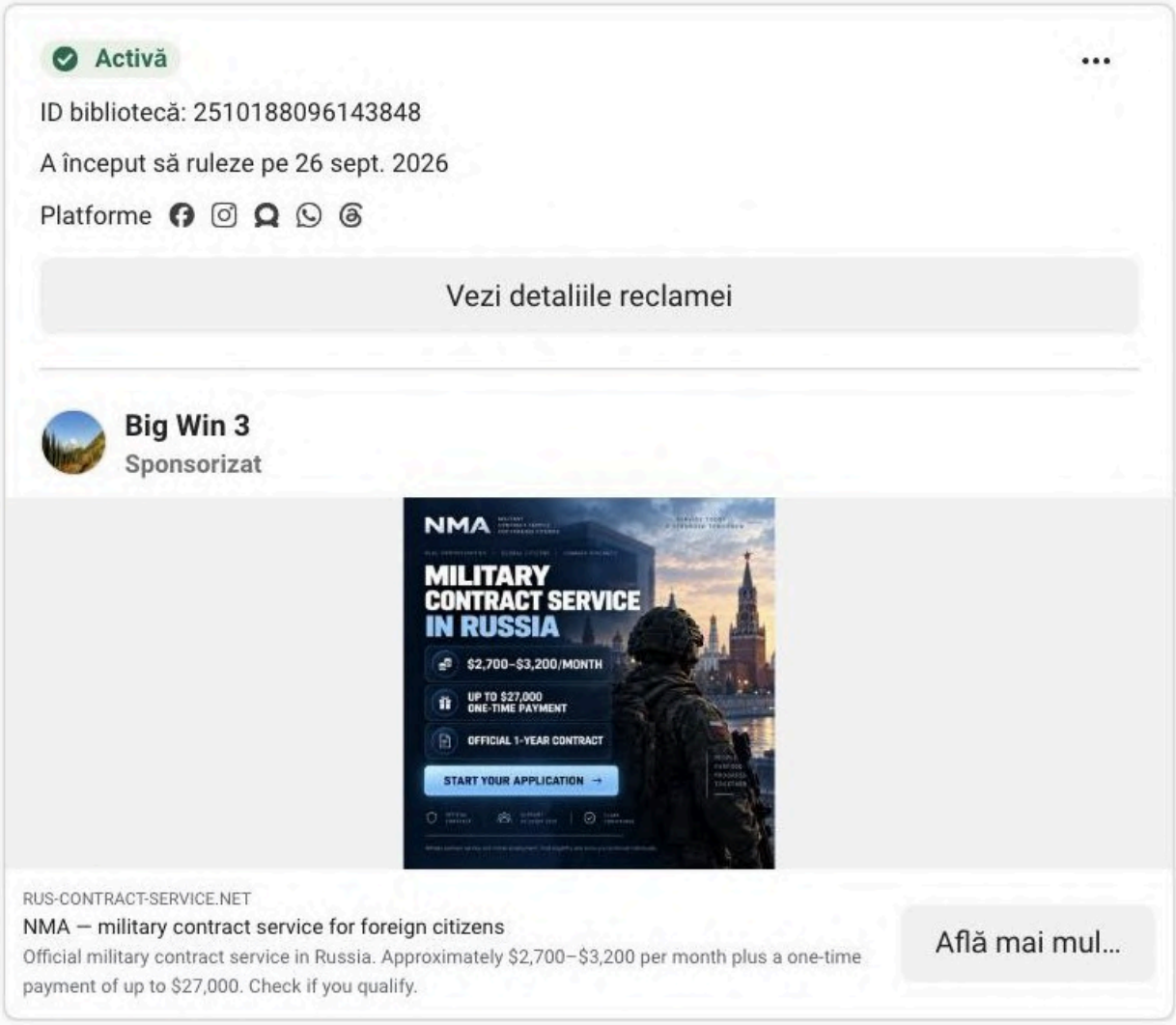

Figura 22. Reclama paginii „Big Win 3”, adresată tuturor străinilor. Numele paginii provine dintr-o serie de peste 450 de pagini „Big Win”, folosite mai ales pentru reclame de cazinouri online.

Reclama duce la rus-contract-service.net, site-ul unei așa-zise „*National Military Agency*”. Site-ul afirmă că are un „*contract oficial cu Ministerul Apărării al Rusiei*”, fără să ofere vreo dovadă, și promite cetățenie rusă. Contul său de Telegram se descrie astfel: „*We help*

foreigners join Russian Army. Official government service” (Îi ajutăm pe străini să adere la armata rusă. Serviciu guvernamental oficial). Deși pagina este în engleză, bannerul despre cookie-uri este în rusă, iar numărul de telefon de contact este rusesc.

Figura 23. rus-contract-service.net („National Military Agency”). Observați bannerul de cookie în limba rusă din partea de jos a unei pagini scrise în engleză. Domeniul a fost înregistrat pe 10 septembrie 2026, cu 16 zile înainte de reclame.

Ce promit reclamele și ce nu spun

Reclamele din studiu folosesc un set restrâns de argumente, repetate în toate limbile. Argumentul principal este financiar. Sumele promise sunt foarte mari pentru țările vizate, dar apar în monede diferite. Pentru a putea fi comparate, ele au fost convertite în dolari la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei din 29 septembrie 2026.

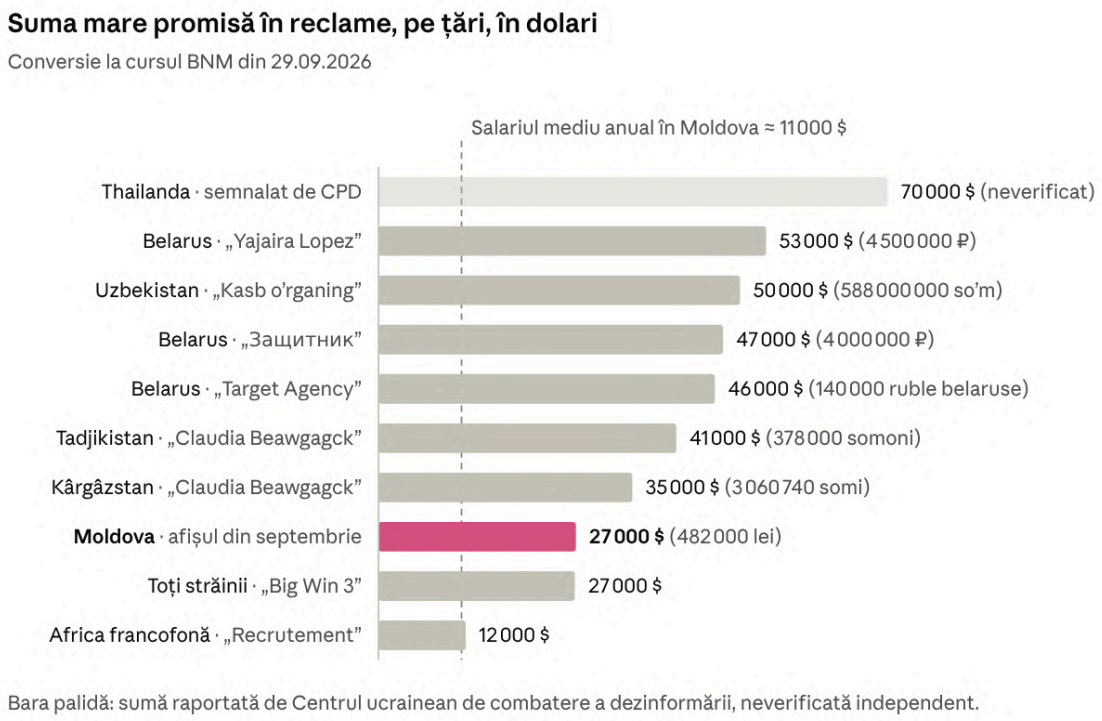

Figura 24. Suma mare promisă în reclame, pe țări, convertită în dolari. Moldova (roz) primește cea mai mică sumă dintre fostele republici sovietice din studiu. Cursul BNM din 29 septembrie 2026: 1 $ = 17,76 lei = 84,4 ruble rusești = 3,03 ruble belaruse = 9,23 somoni = 87,7 somi = 11 829 so'm.

Graficul arată și o diferență. Dintre fostele republici sovietice din studiu, Moldovei i se promite cea mai mică sumă: cu aproape un sfert mai puțin decât Kârgâzstanului și cu aproximativ jumătate mai puțin decât în reclama „*Yajaira Lopez*” pentru Belarus. Chiar și așa, suma depășește de peste două ori salariul mediu anual din Moldova, de circa 11 000 de dolari.

Al doilea argument este cetățenia rusă, promisă aproape peste tot, uneori chiar „într-o zi”. Pentru oamenii din țări sărace, un pașaport rusesc poate părea o valoare în sine.

Al treilea argument este legalitatea. Formule ca „totul e oficial” și „nu e mercenariat” sau pretenția unui „contract oficial cu Ministerul Apărării” răspund dinainte temerii candidaților că ar putea fi urmăriți penal acasă.

A patra promisiune este că omul nu va ajunge să lupte pe front. Reclamele oferă „muncă în spatele frontului”, posturi de șofer, mecanic sau sudor, logistică ori asamblarea dronelor. Pagina „Target Agency” oferă, pentru Belarus, „*Работа в тылу*” (Muncă în spatele frontului), cu 140 000 de ruble belaruse, adică circa 46 000 de dolari.

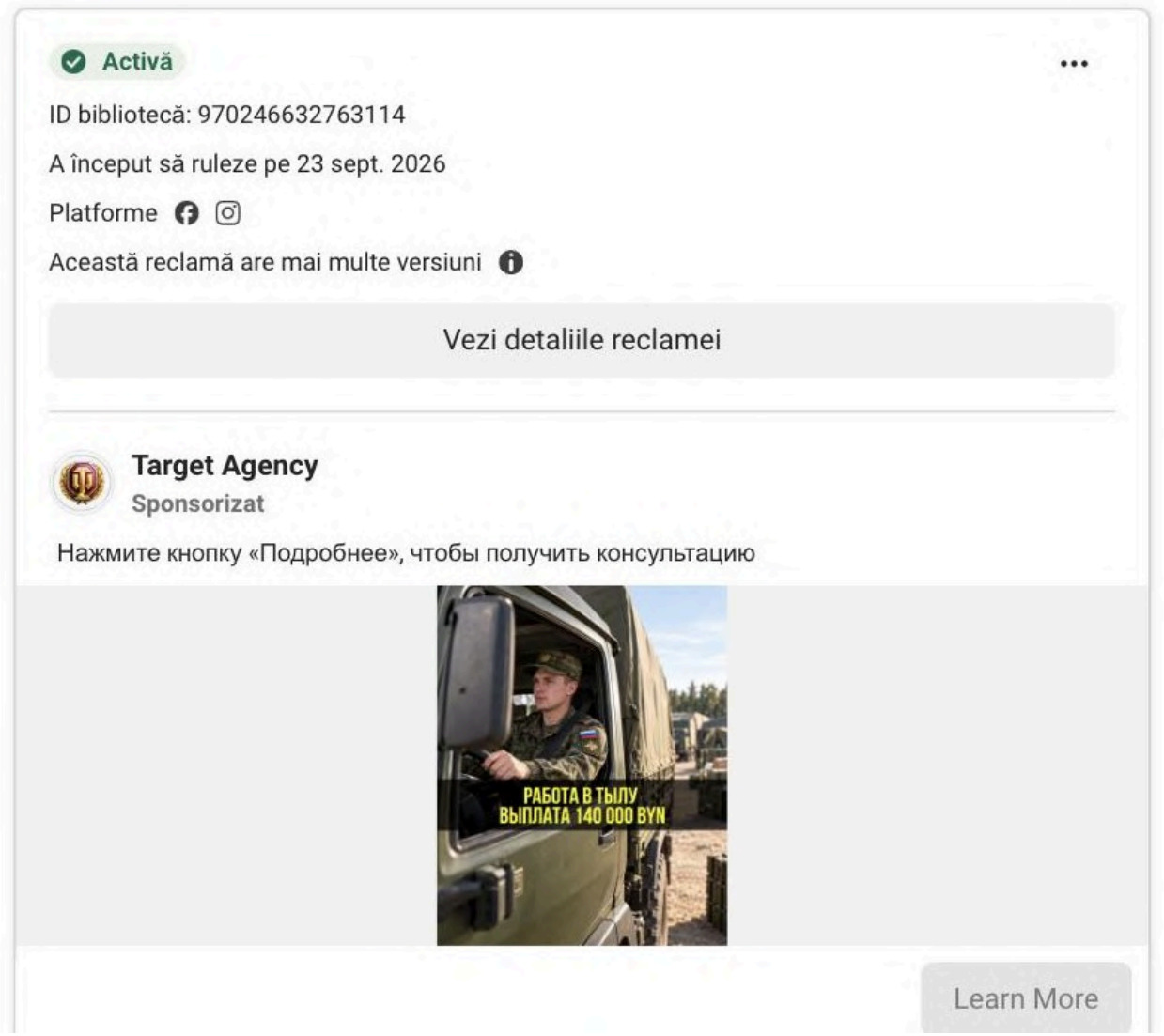

Figura 25 Reclama paginii „Target Agency": „Muncă în spatele frontului". Formula sugerează că omul nu va lupta, fără ca vreun document să garanteze acest lucru.

Ce se întâmplă în realitate cu cei recrutați nu se vede în reclame. Potrivit Centrului pentru Combatere Dezinformării din Ucraina, în majoritatea cazurilor, străinii din Sudul Global atrași cu astfel de promisiuni ajung pe cele mai periculoase sectoare ale frontului.

Constatări

Studiul arată că racolarea pentru armata rusă prin reclamele META nu este o serie de cazuri izolate, ci o operațiune organizată, Republica Moldova fiind una dintre țintele ei explicite. Aceleași tehnici de promovare apar și în celelalte țări: pagini cu nume neutre, create cu câteva zile sau chiar în aceeași zi cu reclama, pagini care fac parte din serii folosite pentru reclame de cazinouri și domenii-paravan care le arată sistemelor de verificare un restaurant, iar candidaților, oferta de racolare.

Mesajul se schimbă de la o țară la alta, dar argumentele rămân aceleași. Reclamele apar în cel puțin opt limbi, iar sumele sunt convertite în moneda locală. Bielorușilor li se spune deschis că este vorba de armată și că „*nu e mercenariat*”, uzbecilor li se oferă „*muncă la asamblarea dronelor*”, fără cuvântul „*armată*”, iar moldovenilor li se propune un „*serviciu pentru bărbați adevărați*”. Peste tot, momeala principală sunt banii și cetățenia Federației Ruse.

În fața acestei rețele, META reacționează lent. Reclamele din ianuarie rulau de peste trei zile când au fost descoperite de jurnaliști, iar pagina „militares voluntarios” a publicat reclame de racolare timp de peste două luni. Rețeaua, în schimb, poate porni foarte repede campanii noi: numai între 21 și 27 septembrie au fost lansate 56 de reclame, în aceeași perioadă în care Kievul avertiza că Rusia a început o mobilizare suplimentară. Când reclamele sunt în cele din urmă eliminate, ele pot dispărea și din arhivă, așa cum s-a întâmplat cu paginile care au vizat Moldova în septembrie. Astfel, moderarea întârziată nu doar lasă reclamele să ajungă la oameni, ci șterge și urmele de care ar avea nevoie anchetatorii. Practic META ajută Rusia să șteargă dovezile crimelor sale.

Nici geografia campaniilor nu este întâmplătoare: America Latină, Asia Centrală și Africa sunt exact regiunile spre care, potrivit DGI, s-au reorientat structurile ruse de recrutare după ce 39 de state au obținut suspendarea racolării cetățenilor lor.

Pentru Republica Moldova, riscul depășește pierderea unor vieți pe front. Formularele colectează, înainte de orice discuție, numele, telefonul, informații despre pașaport și statutul HIV al unor bărbați dispuși să plece la război pentru bani. Aceste date ajung la operatori anonimi, iar nimic nu împiedică folosirea lor ulterioară pentru presiuni sau pentru alte forme de racolare, inclusiv diversiuni în interesul Federației Ruse.

Răspunsul statului moldovean rămâne, deocamdată, unul de avertizare. Ministerul Afacerilor Externe le-a recomandat moldovenilor din Rusia să nu semneze documente legate de serviciul militar fără consultanță juridică, iar ministra afacerilor interne afirmă că anunțurile sunt monitorizate. Republica Moldova nu publică însă cifre proprii despre cetățenii racolați, uciși sau capturați pe front de partea Rusiei. Singurele date disponibile, 857 de moldoveni racolați și 81 de morți, provin de la DGI și nu au fost nici confirmate, nici infirmate de autoritățile moldovene. Fără date oficiale și fără o monitorizare publică a reclamelor, amploarea reală a fenomenului rămâne necunoscută, iar recrutorii pot reveni cu fiecare nou val.

Recomandări

În contextul informațiilor colectate și analizate, Comunitatea „WatchDog.MD" vine cu următoarele recomandări:

Pentru META:

- Detectarea textului din imagini pentru termenii de recrutare militară;
- Introducerea obligatorie a disclaimerului pentru rularea reclamelor pe platformele META, inclusiv reclamele comerciale pentru pagini create mai puțin de 6 luni în urmă și pentru paginile care au rulat reclame mai puțin decât de 10 ori de la înregistrare, sau au cheltuit sub 1200 dolari SUA;
- Păstrarea obligatorie în arhiva META Ad Library inclusiv pentru o perioadă mai lungă a reclamelor comerciale ce au rulat fără de disclaimer, pentru ca societatea civilă să poată identifica și alarma despre astfel de cazuri platforma gazdă;

Pentru autoritățile Republicii Moldova:

- O campanie publică de informare, în română și în rusă, despre riscurile juridice ale mercenariatului și despre pericolul trimiterii pașaportului sau a datelor medicale unor recrutori necunoscuți;
- Monitorizarea activă a unor astfel de campanii de recrutare și blocarea site-urilor care colectează date pentru armata rusă;
- Asistență consulară și juridică pentru moldovenii din Rusia aflați în detenție administrativă sau amenințați cu expulzarea, grupul cel mai expus recrutării forțate;
- Cooperarea cu Ucraina și cu partenerii europeni pentru identificarea recrutorilor și a celor care administrează paginile și site-urile, nu doar a persoanelor recrutate.

Pentru partenerii externi ai Republicii Moldova:

- Comisia Europeană să ceară de la META, dar și alte platforme digitale, aceeași transparență a reclamelor și în Moldova, stat candidat la aderare. Reclamele de racolare să fie tratate ca risc de securitate;
- Platformele care găzduiesc site-urile de recrutare să le blocheze pe serverele după informațiile oferite de către societatea civilă și autoritățile din Republica Moldova, cu suportul partenerilor externi;
- Suport pentru societatea civilă din Republica Moldova pentru a putea expune cât mai multe cazuri ale războiului hibrid dus de Federația Rusă.
- Statele membre UE, ar trebui să inițieze investigații în raport cu companiile digitale pe ale căror servere Rusia stochează datele despre viitorii recruți.